

RATA 4/99 Rahoitustarkastus tiedottaa

Tässä numerossa:

- Suomalaisien pankkien kannattavuus ja vakavaraisuus tammi-syyskuussa 1999
 - Taulukko: Tuloslaskelman pääerät, mrd. mk.
- Pankkikonsernien luotonanto ja talletukset 30.9.1999
 - Taulukot: Pankkikonsernien luotonanto ja talletukset 30.9.1999
- Kannanotto sijoitusrahastojen palkkiorakenteiden selkeyteen
- Rata kehottaa rekisterinpitäjiä muistuttamaan ilmoitusvelvollisia ilmoitusvelvollisuuden asianmukaisesta täyttämisestä
- Rata alkaa julkistaa valvontatoimenpiteitään
- Uusi julkisuuslaki ja Ratan toiminta
- Ratan toimintasuunnitelma ja sääntelysuunnitelma 2000
- Tapahtumakatsaus
 - Rata ei valvo unit link -tuotteita
 - Ratan selvitys Meritanordbanken -konsernin sisäisen valvonnan puutteista valmistunut
 - Rata uudisti sisäpiirimääräykset
 - Poliisille vuonna 1999 esituskintaan annetut sisäpiiritiedon väärinkäyttöepäilyt
 - Tarjous- ja listalleottoesitteissä käytettävä kieli
 - Yksityishenkilö takaajana esite on ilmestynyt
 - Julkaisusarjassa ilmestynyt
- Rahoitustarkastus tiedottaa -tiedote vuonna 2000

SUOMALAISTEN PANKKIEN ¹⁾ KANNATTAVUUS JA VAKAVARAISSUUS TAMMI SYYSKUUSSA 1999

Liikevoitto suurempi kuin vuotta aiemmin

Pankkien liikevoitto oli tammi-syyskuussa yhteensä 9,6 miljardia markkaa, mikä oli selvästi enemmän kuin vastaavina kuukausina vuonna 1998 saavutettu 8,9 miljardia markkaa.

¹⁾ Suomen pankkisektoriin lasketaan tässä kuuluviksi Meritanordbanken-konserni, Osuuspankkien yhteenliittymä Leonia-konserni, Aktia-konserni, Ålandsbanken-konserni, Mandatum Pankin konserni, Yrityspankki Skopin konserni sekä säästö- ja paikallisosuuspankit emoyhtiöinä.

Rahoituskate ja korkomarginaali supistuivat

Pankkien rahoituskate supistui selvästi. Tammi-syyskuussa 1999 rahoituskatetta kertyi enää 13 miljardia markkaa, kun vastaavana ajankohtana vuonna 1998 katetta oli 14,3 miljardia markkaa.

Otto- ja antolainauksen volyymi on kasvanut, mutta samalla otto- ja antolainauksen keskiporko välinen korkomarginaali on kaventunut. Syyskuun 1999 lopussa euromääräisten yleisötalletusta luottojen korkomarginaali oli enää 3,3 prosenttiyksikköä, kun vuotta aiemmin markkamääräiset rahoituksenvälityksen korkomarginaali oli 4,2 prosenttiyksikköä²⁾.

²⁾ Tilasto lähde: Rahoitusmarkkinat-tilastokatsaus, Suomen Pankki

Muut tuotot

Nettomääräiset palkkiotuotot kasvoivat 5,4 miljardiin markkaan. Kasvu oli tosin melko vähäinen vain noin 0,2 miljardia markkaa edellisvuodesta.

Arvopaperi- ja valuuttatoiminnan kate pieneni selvästi, ja se oli vain 0,6 miljardia markkaa, kun vuotta aiemmin oli vielä 1,3 miljardia markkaa. EMUn kolmannen vaiheen käynnistyminen lie pysyvästi alentanut valuuttatoiminnan merkitystä suomalaispankeille. Osakesijoituksista ei vuc 1999 ole realisoitunut yhtä suuria myyntivoittoja kuin vuotta aiemmin.

Lisäksi muissa tuotoissa on mm. käyttöomaisuuden luovutusvoittoja, osinkotuottoja ja vuokratuottoja.

Hallinto- ja toimintakulut laskivat

Hallinto- ja toimintakulujen supistuminen jatkui. Tammi-syyskuussa 1999 hallinto- ja toimintakuluja kirjattiin enää 11,9 miljardia markkaa, kun vuotta aiemmin kuluja kirjattiin 12,3 miljardia markkaa. Esimerkiksi henkilöstökulut supistuivat yli 0,3 miljardia markkaa vuoden 1 vastaavien kuukausien kuluista.

Luottotappiot supistuivat yhä

Luotto- ja takaustappioita pankit kirjasioivat enää 0,3 miljardia markkaa, mikä oli selvästi vähemmän kuin vastaavina kuukausina vuonna 1998 kirjatut 0,9 miljardia markkaa. Nettomääräiset luotto takaustappiot lienevät nyt poikkeuksellisen pienet. Tämä johtuu mm. suurista palautuksista, jo l saatu luottotappioiksi joskus aiemmin kirjatuista saamisista. Eräissä pankeissa nettomääräiset 1 ja takaustappiot ovat olleet tuottoerä.

Tulos ennen luotto- ja takaustappioita oli vain marginaalisesti parempi kuin vuotta aiemmin.

Oman pääoman tuotto yhä erinomainen

Oman pääoman tuotolla mitattuna suomalaisten pankkien kannattavuus oli erittäin hyvä. Vuositasolle suhteutettu oman pääoman tuotto oli tammi-syyskuussa 19,2 %, eli jonkin verran suurempi kuin vuoden 1998 vastaavien kuukausien 18,6 %.

Vakavaraisuus nousut

Vakavaraisuus on yhä noussut. Riskipainotetut saamiset ja vastuut ovat kasvaneet, mutta sama pankkien ensisijaiset omat varat ovat lisääntyneet melko voimakkaasti, vuodenvaihteen 45,7 miljardista syyskuun 1999 lopun 52 miljardiin markkaan. Ensisijaisia omia varoja on kasvattanut etenkin hyvä kannattavuus, sillä voittoja on kirjattu vakavaraisuuspääomiin.

Syyskuun lopussa vakavaraisuus oli 11,3 %, mikä on parempi kuin vuoden 1998 joulukuun 10. Pelkästään ensisijaisten omien varojen perusteella laskettu ns. Tier 1 -vakavaraisuus parani vie enemmän, vuoden vaihteen 8,0:sta 8,5:een.

Vakavaraisuuden turvaaminen myös jatkossa

Pankit ovat myöntäneet parin viime vuoden aikana runsaasti uusia luottoja. Näistä luotoista myöhemmin mahdollisesti aiheutuvat luottotappiot eivät vielä näy pankkien tuloslaskelmissa. l pitää tärkeänä, että pankit varautuvat tuleviin luottotappioihin pitämällä vakavaraisuutensa riittävän korkeana tai tekemällä niitä varten tarpeelliset varaukset.

Taulukko: Tuloslaskelman pääerät

Lisätietoja antaa

pankkitarkastaja Karlo Kauko, puhelin (09) 183 51.

PANKKIKONSERNIEN* LUOTONANTO JA TALLETUKSET 30.9.1999**

Pankkikonserniin luotonanto oli syyskuun lopussa 409,3 miljardia markkaa. Luotonannon jatkui myös vuoden kolmannella neljänneksellä - tosin hitaammin kuin toisella vuosineljänneksellä. Heinä-syyskuussa luotonanto kasvoi 1,7 %, kun huhti-kesäkuussa kasvua oli 3,8 %. Vuoden syyskuuhun verrattuna luotonanto on kasvanut 12,7 %.

Talletukset vähenivät heinä-syyskuussa 327,2 miljardiin markkaan eli 0,7 % maaliskuun lopussa. Viimeksi kuluneen vuoden aikana yhteenlasketut talletukset ovat kuitenkin kasvaneet 2,8 %.

*Tarkasteltavaan aineistoon sisältyy Merita Pankki Oyj, Osuuspankkien yhteenliittymä, Leon ja Oyj, Ålandsbank1 Mandatum Pankki Oyj, Yrityspankki Skop Oyj, säästöpankit ja paikallisosuuspankit. Mukana tarkastelussa ovat seuraavien ulkomaisten luottolaitosten sivukonttorit: Citibank, Credit Agricole Indosuez, Den Danske Skandinaviska Enskilda Banken, Svenska Handelsbanken ja Unibank. Mukaan on otettu kaikki luotot ja talletukset valuutasta riippumatta.

** Luotonanto = Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöltä.

Luotonanto

Pienet pankkiryhmittymät ovat kasvattaneet voimakkaimmin markkinaosuuksiaan luotonannossa. Heinä-syyskuussa markkinaosuuksiaan kasvattivat eniten ulkomaisten luottolaitosten sivukonttorit ja Osuuspankkien yhteenliittymä. Markkinaosuuksiaan puolestaan menettivät Merita Pankki ja Leonia. Viimeksi kuluneen vuoden aikana markkinaosuuksiaan ovat kasvattaneet ulkomaisten luottolaitosten sivukonttorit, Leonia sen sijaan on menettänyt markkinaosuuksiaan.

Markkamääräinen luotonanto on kolmannella vuosineljänneksellä kasvanut tai pysynyt s; kaikissa pankkiryhmittymissä paitsi Leoniassa. Suhteellisesti eniten luotonantoon ovat syysi 1998 kasvattaneet säästöpankit (mukaan lukien Aktia) ja ulkomaisten luottolaitosten sivukonttorit.

Talletukset

Heinä-syyskuussa 1999 talletusten markkinaosuuksia menettivät eniten Merita Pankki ja ulkomaisten luottolaitosten sivukonttorit. Markkinaosuuttaan on lisännyt eniten Osuuspankkien yhteenliittymä.

Merita Pankki on menettänyt markkinaosuuksiaan talletuksissa myös 12 viimeksi kuluneen kuukauden aikana. Pankin talletuskanta on pienentynyt syyskuun 1998 lopusta kolmisen prosenttia. Markkinaosuuksiaan ovat lisänneet eniten ulkomaisten luottolaitosten sivukonttorit.

Vuoden kolmannella neljänneksellä talletukset vähenivät prosentuaalisesti eniten ulkomaisten luottolaitosten sivukonttoreissa, mutta viimeksi kuluneen vuoden aikana ulkomaisten luottolaitosten sivukonttorit ovat kuitenkin kasvattaneet talletuskantaansa eniten. Mandatum Pankki kasvatti talletuskantaansa voimakkaasti sekä heinä-syyskuussa 1999 että kahdentoista viime kuukauden aikana.

Taulukot: Pankkikonsernien luotonanto ja talletukset, 30.9.1999

Lisätietoja antaa

Pankkitarkastaja Mervi Toivanen, puhelin (09) 183 51.

KANNANOTTO SIOJITUSRAHASTOJEN PALKKIORAKENTEIDEN SELKEYTEET

Rahoitustarkastus on antanut sijoitusrahastojen palkkiorakenteita koskevan kannanoton, jolla se haluaa kiinnittää rahastoyhtiöiden huomion palkkiorakenteiden selkeyteen ja läpinäkyvyyteen. Kannanotossaan Rata esittää näkemyksensä myös sijoitusrahastojen hallinnointipalkkioiden porrastamisesta sekä siitä, mitä seikkoja rahastoyhtiön tulee ottaa huomioon palkkioiden porrastamisessa turvatakseen osuudenomistajien yhdenvertaisuuden.

Ratan mielestä sijoittajan on voitava kohtuullisella vaivalla selvittää perittävien palkkioiden kokonaisvaikutus rahastosijoitukseensa. Sijoitusrahaston säännöissä tulee selkeästi esittää ne perusteet, joiden mukaan palkkioita peritään. Säännöissä tulee ilmoittaa kunkin perittävän palkkion maksimimäärä. Määrä voidaan ilmoittaa joko rahamääräisenä tai prosentuaalisena osuutena esimerkiksi merkintä- tai lunastussummasta tai hallinnointipalkkion osalta sijoitusrahaston arv1 Tarkempi voimassa oleva hinnasto perittävistä palkkioista voi sääntöjen sijasta olla rahastoesitteessä. Myös markkinointiaineistossa tulee esittää riittävän selkeästi rahastosijoituksista perittävät palkkiot.

Palkkioiden porrastaminen

Sijoitusrahastolain 26 §:n mukaan rahastoyhtiön on toiminnassaan kohdeltava rahasto- osuudenomistajia yhdenvertaisesti. Rahoitustarkastuksen näkemyksen mukaan tämä edellyttää, että jos rahastoyhtiö haluaa porrastaa sijoitusrahaston merkintä-, lunastus- tai hallinnointipalkkion on porrastusperusteen oltava sijoittajien suhteen yhdenvertainen ja objektiivisesti perusteltu. Palkkioita määritettäessä voidaan ottaa huomioon sijoittajan kokonaisasiakkuus rahastoyhtiön hallinnoimissa sijoitusrahastoissa. Sijoittajan on voitava jo etukäteen sijoitusrahaston sääntöihin rahastoesitteeseen perehtymällä selvittää, millaisia maksuja häneltä rahastosijoituksesta peritään kun otetaan huomioon sijoituksen koko, merkintä- tai lunastustapa yms.

Mikäli rahastoyhtiö porrastaa sijoitusrahaston osuudenomistajien maksamat hallinnointipalkkiot, tähän liittyvää hallinnointipalkkion palautusta ei voida maksaa sijoitusrahaston varoista, sillä sijoitusrahastolta peritään

hallinnointipalkkiota yhden yhtenäisen palkkioperusteen mukaisesti. Käytännössä rahastoyhtiö voi porrastaa hallinnointipalkkion palauttamalla omista varoistaan palkkiota osuudenomistajille. Sijoitusrahaston säännöissä tai esitteessä on tällöin esitettävä, mi palkkiot porrastetaan, tai ainakin mainittava, minkä summan ylittävistä sijoituksista voidaan sopia hallinnointipalkkiosta erikseen rahastoyhtiön ja sijoittajan kesken.

Lisätietoja antavat

markkinavalvojat Jarkko Syyrilä, Petri Määttä ja toimistopäällikkö Ari Voipio, puhelin (09) 18

Myöhästyneitä sisäpiiri-ilmoituksia huomattava määrä

RATA KEHOTTAA REKISTERINPITÄJIÄ MUISTUTTAMAAN ILMOITUSVELVOLLISIA ILMOITUSVELVOLLISUUDEN ASIANMUKAISESTA TÄYTTÄMISESTÄ

Rahoitustarkastus kehottaa 7.12.1999 antamassaan kannanotossa (K/2899/PMQ) rekisterinpitäjiä muistuttamaan ilmoitusvelvollisia sisäpiiri-ilmoituksen tekemiselle asetetusta kahden viikon määräajasta ja ilmoitusvelvollisuuden asianmukaisesta täyttämisestä. Rekisterinpitäjän tulee m tarkistaa sisäpiirirekistereiden tiedot määräajoin.

Rata edellyttää lisäksi, että rekisterinpitäjä ilmoittaa Ratalle, mikäli ilmoitusvelvollisten sisäpiiri-ilmoitusten myöhästyminen on olennaista tai toistuvaa. Lisäksi Arvopaperikeskuksen ja muun nähtävillä pitopaikan on ilmoitettava Ratalle, jos rekisterinpitäjä toistuvasti myöhästyy rekisterimerkinnän tekemisestä.

Rata antoi syksyllä 1998 kannanoton, jossa se mm. kehotti rekisterinpitäjiä ilmoittamaan Ratalle kaikista myöhässä tulleista sisäpiiri-ilmoituksista. Kannanotossa edellytettiin lisäksi, että Arvopaperikeskuksen tai muun nähtävilläpitopaikan on ilmoitettava Ratalle ilmoituksista, jotka eivät ole saapuneet sinne ajallaan. Rataan on kannanoton antamisen jälkeen saapunut huomatta määrä (satoja) myöhästyneitä ilmoituksia. Leimallista näille myöhässä tulleille ilmoituksille on se, että suuri osa niistä on ollut puutteellisia ja epäselviä, esimerkiksi siten, ettei ilmoitusvelvollisen myöhästyminen tai myöhästymisen pituus ole lainkaan käynyt ilmoituksesta ilmi.

Rata valvoo ilmoitusvelvollisuuden noudattamista jatkossa mm. rekistereihin tehtävillä pistokokeilla.

RATA ALKAA JULKISTAA VALVONTATOIMENPITEITÄÄN

Rahoitustarkastus alkaa ensi vuoden alusta julkistaa lakisääteisiä valvontatoimenpiteitään. Tällaisia toimenpiteitä ovat mm. erityisen asiamiehen asettaminen, uhkasakon asettaminen sekä toimiluvan peruuttaminen tai rajoittaminen.

Jatkossa Rata tule myös entistä enemmän kertomaan julkisesti, jos se katsoo tarpeelliseksi puuttua markkinoilla vallitsevaan toimintatapaan tai yksittäisen valvottavan toimintaan.

Valvontatoimenpiteittensä julkistamisella Rata pyrkii edistämään rahoitusmarkkinoiden läpinäkyvyyttä ja avoimuutta sekä lisäämään yleistä tietoutta Ratan toiminnasta ja tehtävistä. Yhtenäinen ja avoin julkistamiskäytäntö lisää myös markkinoilla olevaa oikeaa tietoa.

Luettelo julkistettavista toimenpiteistä

UUSI JULKISUUSLAKI JA RATAN TOIMINTA

Uusi julkisuuslainsäädäntö tuli voimaan joulukuun alussa. Uusi laki parantaa mahdollisuuksia tietoa viranomaisten toiminnasta ja niiden käsittelemistä asioista.

Mistä saa tietoa Ratasta ja sen julkisista asiakirjoista?

Rahoitustarkastus pitää yllä luetteloa julkisista asiakirjoistaan diaarissa. Diaaria voi selata yleisöpääteeltä Ratan asiakaspalvelupisteessä (Kluuvikatu 5, 3. krs). Diaariluettelossa ei ole it: asiakirjaa, vaan viitetiedot asiakirjasta. Itse asiakirjan voi tilata Ratan kirjaamosta. Joustavan asiakaspalvelun turvaamiseksi Rata toivoo, että käynnistä sovittaisiin etukäteen kirjaamon kanssa (puhelin (09) 183 5335 tai 183 5340).

Tietoa Ratan julkisista asiakirjoista ja asioista saa myös ottamalla suoraan yhteyttä asiaa hoitavaan osastoon, toimistoon tai virkamieheen. Ratan viestintä ja kirjaamo opastavat tarvittaessa.

Tietoa Ratasta ja sen toiminnasta saa myös Internetistä. Ratan kotisivuille on koottu kaikki Rat julkaisemat lehdistötiedotteet, Rahoitustarkastus tiedottaa -tiedotteet samoin kuin valvottaville julkaisusarjassa lähetetyt kannanotot, tiedotteet, lausuntopyynnöt ja keskustelupaperit. Internet ovat myös Ratan voimassa olevat strategiset linjaukset, toimintasuunnitelmat, sääntelysuunnitelmat sekä budjetti.

Lähtulevaisuudessa Rata alkaa pitää yllä Internetissä luetteloa keskeisimmistä hankkeistaan. Tällaisia hankkeita ovat esimerkiksi merkittävät ohjeet ja määräykset sekä kannanotot.

Yksityiskohtaisempaa tietoa asioinnista Ratassa on Internetissä (Miten saat tietoa Ratasta).

Tietopyynnöt salassa pidettävistä asiakirjoista

Ratalla ei ole oikeutta antaa tietoa salassa pidettävistä asioista. Tiedonsaantioikeus on tietysti edellytyksin vain asianosaisilla. Jos asiakirja sisältää sekä julkista että salassa pidettävää tietoa asiakirjasta voidaan antaa vain ne tiedot, jotka ovat julkisia.

Perittävät maksut

Ratalla on oikeus periä maksu kopiointista tai tietopalvelusta aiheutuvista kustannuksista. Tavanomaisissa tietopyynnöissä kopiointi maksaa 1 mk/kopioitu sivu. Maksu peritään vasta silloin kun kopioiden määrä ylittää 30. Sellaisissa tietopyynnöissä, jotka aiheuttavat runsaasti ylimäärätyötä, maksu sovitaan tapauskohtaisesti erikseen.

RATAN TOIMINTASUUNNITELMA JA SÄÄNTELYN PAINOALUEET VUODEKSI 2000

Ratan johtokunta hyväksyi 30.11.1999 Ratan toimintasuunnitelman ja sääntelyn painoalueet vuodeksi 2000.

Toimintasuunnitelmat

- Luottolaitososasto
- Pääomamarkkinaosasto
- Tukitoimintojen osasto
- Päälakimies

TAPAHTUMAKATSAUS

RATA EI VALVO UNIT LINK -TUOTTEITA

Monet sijoittajat ovat viime aikoina lähestyneet Rahoitustarkastusta kysymyksillä, jotka koskevat sijoitussidonnaisia ns. unit link-vakuutuksia, joiden arvonkehitys on sidottu tiettyjen sijoitusrahastojen arvonkehitykseen. Rata haluaa muistuttaa sijoittajia siitä, että Rata ei valvo vakuutustoimintaa. Vakuutustuotteita ja niiden markkinointia valvoo Vakuutusvalvontavirasto puhelin (09) 415 5950.

Rata valvoo ns. suoraa sijoittamista sijoitusrahastoihin. Ratan valvonnan piirissä ovat suomalaiset rahastoyhtiöt ja niiden harjoittama sijoitusrahastotoiminta sekä ulkomaisten sijoitusrahastojen markkinointi rajan yli Suomeen.

Ratan sijoitusrahastovalvonnasta lisätietoja antavat markkinavalvojat Jarkko Syyrilä, Petri Määttä ja toimistopäällikkö Ari Voipio, puhelin (09) 18

RATAN SELVITYS MERITANORDBANKEN-KONSERNIN SISÄISEN VALVONNAN PUUTTEISTA VALMISTUNUT

Ruotsin pankkivalvontaviranomainen, Finansinspektionen, julkaisi 13.8.1999 lehdistötiedotteen jossa se ilmoitti antaneensa Nordbanken AB (publ):lle varoituksen Nordbanken Aktier osaston sisäisessä valvonnassa havaittujen vakavien puutteiden vuoksi. Tiedotteessaan Finansinspektio totesi, että muut kuin suoranaisesti Nordbanken Aktiarta koskevat sisäisen valvonnan puutteet arvioida koko Meritanordbanken Oyj -konsernin tasolla. Koska koko Meritanordbanken Oyj - konsernin valvontavastuu kuuluu Suomen valvontaviranomaiselle, jätti Finansinspektionen konsernin sisäisen valvonnan puutteiden arvioinnin Rahoitustarkastukselle.

Rata on tehnyt sisäisen valvonnan toimivuutta koskevat tarkastukset Meritanordbanken Oyj - konsernissa ja Merita Pankki Oyj:ssä. Tarkastushavaintojen johdosta konsernissa on jo korjattu tarkastuksissa havaittuja puutteita ja Rata on lisäksi saanut Meritanordbanken Oyj:n johdolta selvityksen suunnitelluista toimenpiteistä, joilla edelleen pyritään vahvistamaan sisäisen valvonnan tehokkuutta.

Ratan mielestä Meritanordbanken Oyj:n johdon toimenpiteet sisäisen valvonnan näkökannalta oikeansuuntaisia. Rata seuraa edelleen käynnissä olevien toimenpiteiden loppuunsaattamista ja niiden vaikutusta sisäisen valvonnan tehostamiseksi koko konsernissa.

•

RATA UUDISTI SISÄPIIRIMÄÄRÄYKSET

Rata on uudistanut arvopaperien liikkeeseenlaskijoille, pankeille, sijoituspalveluyrityksille ja pörseille antamansa sisäpiirimääräykset. Määräyksissä asetetaan vaatimuksia arvopaperimarkkinalain 5 luvussa tarkoitettujen sisäpiirirekisterien pitämiseksi. Määräykset tulevat voimaan 15.12.1999.

Määräysten muutokset perustuvat mm. valtiovarainministeriön työryhmämuistiossa 21/98 (Hyvä käyttäytyminen arvopaperimarkkinoilla) esitettyihin suosituksiin sekä 1.11.1999 voimaan tulleisiin arvopaperimarkkinalain muutoksiin, joilla ilmoitusvelvollisuutta laajennettiin johdannaisopimuksen osalta.

Muutosten keskeisenä tavoitteena on järjeistää ilmoitusvelvollisten piiriä ja samalla supistaa laajoiksi kasvaneita rekisterejä. Tähän pyritään mm. siten, että pankit ja sijoituspalveluyrityksen merkitsevät oman harkintansa perusteella sisäpiirirekistereihin vain ne henkilöt, jotka todellisuudessa voivat saada tehtävissään sisäpiirintietoa.

Määräyksissä on myös selvennetty sitä, missä laajuudessa ulkomaiset pankit, sijoituspalveluyritykset ja liikkeeseenlaskijat ovat velvollisia pitämään sisäpiirirekisterejä.

Rata on myös antanut erilliset sisäpiirimääräykset rahastoyhtiöille. Myös nämä määräykset tulevat voimaan 15.12.1999.

Lisätietoja antavat markkinavalvoja Tero Kurenmaa ja toimistopäällikkö Olli Laurila, puh. (09) 183 51.

POLIISILLE VUONNA 1999 ESITUTKINTAAN ANNETUT SISÄPIIRITIEDON VÄÄRINKÄYTTÖSEPÄILYT

Rata on tehnyt poliisille tänä vuonna yhteensä 8 tutkintapyyntöä, joista 6 koskee epäiltyä sisäpiiritiedon väärinkäyttöä ja 2 arvopaperimarkkinarikosta. Epäiltyjä henkilöitä ja yrityksiä on yhteensä 37, joista 29 liittyy sisäpiiritiedon väärinkäyttöön ja 8 arvopaperimarkkinarikoksiin.

Aiemmin julkistamattomat sisäpiiritiedon väärinkäyttöepäilyt koskevat mm. Orion-yhtymä Oy Talentum Oyj:n ja Pohjola-Yhtymä Vakuutus Oyj:n osakkeilla tehtyjä kauppvoja. Muut tänä vuonna aiemmin julkistetut poliisille esitutkintaan annetut tapaukset koskevat Nordic Aluminium Oyj: osakkeilla tehtyjä kauppvoja, Tampereen Puhelin Oyj:n osakkeista tehtyä julkista ostotarjousta Sonera Oyj:n osakemerkintöjä.

TARJOUS- JA LISTALLEOTTOESITTEISSÄ KÄYTETTÄVÄ KIELI

Tarjous- ja listalleottoesitteet voi jatkossa tietyin edellytyksin julkaista yksinomaan englannin kielellä. Ratan päätös koskee joukkovelkakirjalainaesitteitä ja joukkolainaohjelmia, joissa meri ja kauppakoko ovat vähintään 200.000 euroa. Lisäksi edellytyksenä on, että ehdot tai niiden tiivistelmä esitetään myös suomeksi. Muissa tapauksissa esite on annettava suomeksi tai ruotsi Jos esite annetaan vain englanninkielisenä, esitteen tarkastusaika Ratassa pitenee 5 päivästä 10 päivään.

YKSITYISHENKILÖ TAKAAJANA -ESITE ON ILMESTYNYT

Rahoitustarkastus on yhdessä Kuluttajaviraston, Oikeusministeriön ja Suomen Pankkiyhdistyksen kanssa julkaissut esitteen "Yksityishenkilö takaajana". Esitteessä kerrotaan niistä tärkeimmistä muutoksista takaajan asemaan, jotka uusi laki takauksesta ja vierasvelkapanttauksesta (361/1999) tuo tullessaan. Suuren kysynnän vuoksi esitteestä otetaan 32.000 kappaleen lisäpainos.

JULKAISUSARJASSA ILMESTYNYT

Kannanotot

- Sijoitusrahastojen palkkiorakenteiden selkeys ja palkkioiden porrastaminen (22.11.1999)

Tiedotteet

- Euroopan komission keskustelupaperi (Green Paper) vakavaraisuuskehikon uudistamisen (22.11.1999)

Lausuntopyyntö

- Yhteiset eurooppalaiset standardit sijoittajien luokittelumiseksi ammattimaisiin ja ei- ammattimaisiin sijoittajiin valmisteilla (4.11.1999); liite a ja liite b: Keskustelupaperi "Implementation of article 11 of the ISD: Categorisation of investors for the purpose of conduct of business rules"
- Lausuntopyyntö FESCON valmistelemista emissionjärjestämisen menettelytapasäännöissä korjattu/muutettu versio (25.10.1999)
- Suositus rahoitusinstrumenteista tilinpäätöksissä annettavista lisätiedoista (30.9.1999)

Työpaperit

- Internet ja rahoituspalvelut, kansainvälinen selvitys (15.9.1999)

RAHOITUSTARKASTUS TIEDOTTAUVAUONNA 2000

Rahoitustarkastus tiedottaa -tiedote ilmestyy vuonna 2000 seuraavasti:

- 1/2000 28.3. (tiistai)
- 2/2000 29.5. (maanantai)
- 3/2000 29.8. (tiistai)
- 4/2000 1.12. (perjantai)

Tuloslaskelman pääerät, mrd. mk.

	syyskuu 1998	joulukuu 1998	syyskuu 1999
Rahoituskate (sis. Leasing-katteen)	14,3	19,0	13,8
Palkkiotuotot (netto)	5,2	7,0	5,4
Arvopaperi- ja valuuttatoiminnan kate	1,3	2,3	0,6
Muut tuotot	3,0	4,1	3,3
Hallinto- ja toimintakulut	12,5	17,2	11,9
Poistot	1,4	2,0	1,3
Voitto ennen luotto- ja takaustappioita	9,8	13,2	9,9
Luotto- ja takaustappiot	0,9	1,4	0,3
Liikevoitto	8,9	11,8	9,6
Oman pääoman tuotto (ROE) % (vuositasolla)	18,6	22,9	19,2
Koko pääoman tuotto (ROA) % (vuositasolla)	1,0	1,2	1,1
Tuotot/Kulut (Poistot kuluina)	1,7	1,7	1,8
Taseen loppusumma	914,711	911,5	935,2
Luotto- ja takaustappiot, % saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä (vuositasolla)	0,22	0,25	0,06
Vakavaraisuuspääomat	61,5	62,5	69,5
josta ensisijaiset omat varat ("Tier 1")	44,2	45,7	52,0
Riskipainotetut saamiset ja vastuut	572,	574,7	613,5
Vakavaraisuus %	10,7	10,9	11,3
Tier 1 -vakavaraisuus %	7,7	8,0	8,5

Luvuissa ovat mukana Meritanordbanken-konserni, Leonia-konserni, Osuuspankkien yhteenliittymä, Mandatum Pankin konserni Yrityspankki Skop-konserni, Ålandsbanken-konserni, Aktia-konserni sekä säästö- ja paikallisosuuspankit emoyhtiöinä.

Yrityspankki Skop-konserni ei ole mukana oman pääoman tuottoa eikä vakavaraisuutta koskevissa tunnusluvuissa.

Pankkikonsernien* luotonanto ja talletukset, 30.9.1999

Luotonanto (saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä)

	Luotonanto mrd. mk				Markkinaosuudet %		
	30.9.1998	31.12.1998	30.6.1999	30.9.1999	30.9.1998	31.12.1998	30.6.1999
Merita Pankki Oyj	150,9	161,9	169,8	171,0	41,6	42,9	42,2
Osuuspankkien yhteenliittymä	94,7	96,3	102,4	105,9	26,1	25,5	25,4
Leonia Oyj	74,4	76,0	81,5	80,3	20,5	20,2	20,2
Säästöpankit (ml. Aktia)	18,1	18,9	20,6	21,6	5,0	5,0	5,1
Paikallisosuuspankit	7,0	7,2	7,5	7,7	1,9	1,9	1,9
Ålandsbanken Abp	4,3	4,8	5,3	5,5	1,2	1,3	1,3
Mandatum Pankki Oyj	0,9	1,1	1,1	1,2	0,2	0,3	0,3
Yrityspankki Skop Oyj	0,7	0,6	0,5	0,5	0,2	0,2	0,1
Ulkomaalaisten luottolaitosten sivukonttorit	12,0	10,4	13,7	15,7	3,3	2,8	3,4
Yhteensä	361,1	377,1	402,4	409,3	100,0	100,0	100,0

* Tarkasteltavaan aineistoon sisältyy Merita Pankki Oyj, Osuuspankkien yhteenliittymä, Leonia Oyj, Ålandsbanken Abp, Pankki Oyj, Yrityspankki Skop Oyj, säästöpankit ja paikallisosuus-pankit. Mukana tarkastelussa ovat myös seuraavien ulkomaisten luottolaitosten sivukonttorit: Citi-bank, Credit Agricole Indosuez, Den Danske Bank, Skandinaviska Enskilda Banken, Handelsbanken ja Unibank. Mukaan on otettu kaikki luotot ja talletukset valuutasta riippumatta.

Talletukset

	Talletukset, mrd mk				Markkinaosuudet %		
	30.9.1998	31.12.1998	30.6.1999	30.9.1999	30.9.1998	31.12.1998	30.6.1999
Merita Pankki Oyj	135,6	137,5	134,4	131,6	42,6	42,4	40,8
Osuuspankkien yhteenliittymä	91,4	93,2	94,6	95,8	28,7	28,7	28,7
Leonia Oyj	50,8	49,9	50,8	51,3	15,9	15,4	15,4
Säästöpankit (ml. Aktia)	22,9	23,6	24,8	25,3	7,2	7,3	7,5
Paikallisosuuspankit	8,8	8,8	8,9	9,0	2,8	2,7	2,7
Ålandsbanken Abp	3,2	3,3	3,9	4,2	1,0	1,0	1,2
Mandatum Pankki Oyj	2,0	2,1	2,8	3,2	0,6	0,7	0,9
Yrityspankki Skop Oyj	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,0
Ulkomaalaisten luottolaitosten sivukonttorit	3,7	6,0	9,1	6,8	1,1	1,9	2,8
Yhteensä	318,4	324,7	329,5	327,2	100,0	100,0	100,0